



Villa  
Salmenrannan  
Kesäkonsertit  
17. - 20.7.2023

ESPANJALASEEN  
TAPAAAN

Tiistaina 18.7.2023

Klo 18.00

Eeva Havulehto

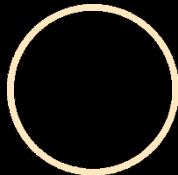
Ylpeästi Suomen pienin ja tunnelmallisin festivaali.

## KIITOS YHTEISTYÖSTÄ



Veli-Matti Sormunen

## KIITOS TUESTA



SOLISTI  
YHDISTYS

# UUSI PODCAST

klassisen musiikin  
ystävälle



**KUUNTELE  
TÄSTÄ  
ENSIMMÄINEN  
KAUSI!**



@LOTTAJAVIENA

Pianojen ja flyygelien siirrot  
luotettavasti ammattitaidolla

**PT Gym – Pasi Timonen**



Puhelin 0400 587 646

E-mail: [ptgym@pianonkanto.fi](mailto:ptgym@pianonkanto.fi)

## ALKUMALJA

### Estherin erhe

*Hietasaaren herkkusuun Esther Stjärnschantzin  
vahingossa keksimä mansikkainen kuplajuoma.*

*Resepti salainen.*

## KONSERTINPÄÄLLE

### Laksrööti

*Menneinä aikoina parempi väki  
tarjosi kesävierailleen **laksröötiä**  
(lax = lohi, bröd = leipä).*

*Laksröötiin käytettiin Oulu-joesta nostettua lohia,  
rullalle käärittynä rieskaa ja reilusti tilliä.*

Nykyinen laksrööti on laktoositon.

Tarjolla myös gluteeniton ja laktoositon kasvisvaihtoehto.

### Laksröötit leipoo

*Meriläisen*  
LEIPOMO

# KONSERTTI

Domenico Scarlatti (1685-1757)

## Sonaatteja

Sonaatti E-duuri K. 380 'Cortège' (1754) (Kulkue)

Sonaatti a-molli K. 54 (1742)

Sonaatti d-molli K. 213 'Amante' (1756) (Rakastaja)

Sonaatti d-molli K. 141 'Toccata' (1756)

Enrique Granados (1867-1916)

## Doce danzas españolas op. 37 (1892)

### *Kaksitoista espanjanlaista tanssia*

I Galante – Minueto *Galantti – Menuetti*

II Oriental *Itämainen*

V Andaluza *Andalusialainen*

Federico Mompou (1893-1987)

## Paisajes (1960) *Näkymiä*

I La fuente y la campana *Suihkulähde ja kello*

II El lago *Lampi*

III Carros de Galicia *Vankkurit Galiciassa*

Isaac Albéniz (1860-1909)

## Granada (Serenata) B. 7/1 (1886)

Sarjasta Suite Española *Espanjalainen sarja*

Isaac Albéniz (1860-1909)

## El Puerto B. 47/2 (1909) *Satama*

Sarjasta Iberia

**Eeva Havulehto, piano**

# ESIINTYJÄ

**Pianisti Eeva Havulehto** on esiintynyt sooloresitaalein ja kamarimuusikkona laajalti Suomessa ja ulkomailla. Hänen mielenkiinnon kohteensa on 1900-luvun alun pianomusiikki, erityisesti ranskalainen impressionismi. Hän on esittänyt Maurice Ravelin keskeisen soolopiano-tuotannon Sibelius-Akatemian konserttisarjassa ja soittanut Jean Sibeliuksen pianomusiikkia Ainolan kamarikonserttisarjoissa.

Eeva Havulehto on tehnyt kantanauhoja ja muita taltiointeja Yleisradiolle. Villa Salmenrannan Kesäkonserteissa hän esiintyy nyt toista kertaa.

Havulehto on Ilmari Hannikainen -piano-kilpailun voittaja. Hänet on palkittu myös Maj Lind -kilpailussa ja kansainvälisessä Mozart-kilpailussa Sarrebourgissa, Ranskassa.

Eeva Havulehto on valmistunut Sibelius-Akatemiasta, missä häntä opetti Matti Raekallio. Eeva Havulehto on työskennellyt pianonsoiton lehtorina aiemmin Lahden, nykyään Oulun konservatoriossa ja toiminut lukuisten piano-kilpailujen tuomaristoissa.



*Eeva Havulehto.*



# TEOKSET

## Uusinta muotia Pariisista

Italialainen **Domenico Scarlatti** (1685–1757) sai niin hyvää oppia muusikkoisältään, että hänet valittiin jo 16-vuotiaana urkuriksi Napolin kuninkaalliseen kapelliin. Lopulta hän päätyi hovisäveltäjäksi Espanjan hoviin ja työskenteli siellä loppuelämänsä.

Espanjassa Scarlatti intoutui säveltämään tukuittaan sonaatteja, yksiosaisia, yhteen teemaan ja yhteen affektiin paneutuvia karaktäärikappaleita, jotka näin muistuttavat barokkisarjojen osia, mutta ilman tanssirytmeyttä. Ne Scarlatti korvaa mitä erilaisimmilla vaikutteilla, kuten espanjalaisen kitaramusiikin sävyillä tai uuden muodikkaan galantin tyylin tunteikkuudella sekä omalla huikealla musiikillisella mielikuvituksellaan.

**Eeva Havulehto** aloittaa Scarlattin suositulla sonaatilla **E-duuri K. 380 Cortège (1754) (Kulkue)**. Se alkaa arkailevassa olotilassa, jollainen Scarlattilla ei kestä kauaa, eikä Eevallakaan. Musiikki nousee pian jaloilleen ja liikkuu juhlavasti ja elegantisti elämäniloa julistaen.



*Domenico Scarlatti.*

**Sonaatissa a-molli K. 54 (1742)** Scarlatti tarjoilee kuulijalle oppikirjamaisen esimerkin barokki-musiikin tyypillisestä poljennosta, joka hellittämättä hallitsee kappaleen kiihkeää triolipulssia ja toistuvaa rytmiaihetta. Kun musiikki samalla henkii kaipauksen tunnetta, yhteisvaikutukseksi tulee kiihkeästi etsivä mieliala.

Rakastava ikävöinti, suorastaan romanttinen huokailu saturoi Scarlattin **sonaattia d-molli K. 213 (1756)** niin kylläisesti, että kappaleelle on annettu siirappinen lisänimi **Amante (Rakastaja)**. Sonaatti rakentuu tiukasti alussa esitellyn materiaalin kompleksiin kehittelyyn, mutta samalla herkkä ja galantti tunnelmakuvan aura hohtaa läpi kappaleen.

**Sonaatti d-molli K. 141 Toccata (1756)** on pianokilpailujen suosikkikappale ja virtuoosien bravuuriencore, jota Eeva Havulehtokaan ei näemmä malta jättää väliin. Barokin aikana kellot ja myllyt hammasrataskoneistoinen yleistyivät ja taivaan-kappaleiden liikkeitä opittiin hahmottamaan suurena koneistona. Kaikkea tätä barokin ajan toccatat kuvastivat ikiliikkujamaisilla kuvioillaan. Tässä toccattassa Scarlatti lisäksi usuttaa pianistia matkimaan kitaran tremoloa sormitekniikalla, joka itse asiassa onkin kovasti kitaristien vastaavan soittotavan kaltainen.

# Andalusian auringon alla

Espanjalainen säveltäjä **Enrique Granados** (1867–1916) kuului impressionismia tuoreeltaan ja lähi-  
etäisyydeltä. Hän lähti synnyinkaupungistaan  
Barcelonasta opiskelemaan pianonsoittoa Pariisin  
konservatorioon 1890-luvulla, jolloin tämän uuden  
ajan ensimmäinen ismi alkoi soida Pariisin konsertti-  
saleissa.

Granadosin varhaisessa pianosarjassa **Doce  
danzas españolas op. 37 (1892)** ei ole impressionismin  
vaikutusta, juurikin siksi, ettei Granados vielä ollut  
ehtinyt niitä omaksua. Espanjalaisen kansanmusiikin  
ainekset kylläkin teoksessa soivat selkeinä, samoin  
perinteistä virtuoosisuus: Granados sävelsi nämä  
Andalusian kuumen auringon kylvettämät piano-  
teoksensa bravuurinumeroiksi omiin resitaaleihinsa.



*Enrique Granados.*

# Viimeistelyä impressionismia

Kun **Federico Mompou** (1893–1987) saapui Barcelonasta Pariisiin opiskelemaan 1910-luvulla, Debussy oli jo arvostettu maestro ja impressionismi valtavirtaus. Nuori lahjakkuus ahmi suuren metropolin vaikutteita, joihin kuului nyt myös Erik Satie.

Mompoun impressionismi sisältää monimutkaisia tahtilajeja, erikoisia asteikkoratkaisuja ja ilmaisu on sublimoituneella tavalla eteeristä. Espanjalaisia aineksia yhdistyy ranskalaisiin syvällisellä tavalla.

Pianosarjan **Paisajes (1960)** (Näkymiä) ensimmäinen osa **La fuente y la campana** (Suihkulähde ja kello) sai inspiraationsa Barcelonan goottilaisessa kaupunginosassa sijaitsevan luostarin puutarhasta. Teos kertoo sen soittokellosta, joka lienee sordinoitu, ja ehkä myös kellon olemuksesta filosofisella tasolla, rukouksen symbolina.

Barcelonan Montjuïc-puistokukkulan inspiroima **El lago** (Lampi) pyrkii sekin katsomaan pois veden toissijaisista ominaisuuksista kuten tyyneydestä tai myrskyisyydestä ja keskittyy veden olemukseen aineena. Riehakkaasti pomppivat sammakot tosin rikkovat välillä veden tyyntä kalvoa.

Kolmas osa **Carros de Galicia** (Vankkurit Galiciassa) on kokeilu, jollaisiin Mompou kulki kohti myöhäisten teostensa tyyliä. Osa etenee lähes atonaalisesti ja synkopoiduin rytmein kuvatessaan vankkurin puupyörien kitinää ja kirskunaa.



*Federico Mompou.*

# Kuvia Espanjasta

Isaac Albénizin (1860–1909) varhainen teos **Granada (Serenata) B. 7/1 (1886)** on sulokas serenadi, jonka omaleimaista melodiaa yksinkertaiset soinnut säestävät kuin kitaran murretut akordit ikään. Granadoksen tavoin myös Isaac Albéniz syntyi Kataloniassa, pienessä Camprodonin kaupungissa Pyreneiden vuoristossa lähellä Ranskan rajaa. Jatko-opintojaan hän ei kuitenkaan tehnyt Pariisissa. Madridin konservatoriosta valmistuttuaan hän opiskeli Leipzigissa ja Brysselissä ja asettui lopulta asumaan Lontooseen. Siellä hän koti-ikäväissään käytti kaikissa sävellyksissään runsaasti espanjalaisen kansanmusiikin aineksia.

Tunnetuimmat teoksensa Albéniz loi vasta myöhäisellä iällä, jolloin oli ehtinyt tutustua impressionismiin ja muihin uusiin vaikutteisiin. **El Puerto B. 47/2 (1909) (Satama)** on yksi osa Espanjan eri kolkkia kuvaavasta Albénizin suositusta pianosarjasta, jonka nimi Iberia on Espanjan ikiaikainen vanhahtava nimi. *El Puerto* viittaa Atlantin rannalla Cadizin kaupungissa sijaitsevaan satamaan. Osan musiikki on espanjalaisittain ilkkurisen eloisaa ja värikästä tömistävine rytmeineen.





*Isaac Albéniz.*

# Villa Salmenrannan Kesäkonsertit

## Taiteelliset johtajat

Markus Vaara & Maija Väisänen

## Sävelten Siivin ry / Oulu Concert Team

Irmeli Ristiluoma, puheenjohtaja

Sari Hourula, rahastonhoitaja

Anja Hiltunen, hallituksen jäsen

Pirjo Kuusiniemi, hallituksen jäsen

Jenna Aunio, hallituksen jäsen

Kimmo Pihlajamaa, tuottaja

## Eläytyjät

Tirehtöörskä Katrin Ulfbacka – Satu Keränen

Pihavouti Tahvo Pöllänen – Antti Särkelä

Piika – Malva Lohi (Kesäseteli / Oulun kaupunki)

Puvustaja – Niina Heikura / OiEi ry

Historiallinen neuvonantaja – Markus H. Korhonen

## Edusjärjestäjät

Jenna Aunio, vastaava edusjärjestäjä

Eila Palojärvi, edusjärjestäjä

Harriet Tervonen, edusjärjestäjä

Pirkko Rautio, edusjärjestäjä

## Takahuonejärjestäjät

Päivi-Ilona Airisniemi, vastaava takahuonejärjestäjä

Laura Palmgren-Neuvonen, takahuonejärjestäjä

Terttu Kortelainen, autonkuljettaja

Saila Pihlajamaa, autonkuljettaja

Anja Hiltunen, autonkuljettaja

## Lavajärjestäjät

Kimmo Pihlajamaa, vastaava lavajärjestäjä

Kaarle Pihlajamäki, lavajärjestäjä (Kesäseteli / Oulun kaupunki)

Emma Ylitalo, sivunkääntäjä

Pinja Ukkola, sivunkääntäjä

Eero Koivisto, pianonvirittäjä

Pasi Timonen / PT Gym, soitinten siirrot

## Myynti

Jenna Aunio, myyntisihteeri

Päivi-Ilona Airisniemi, asiakaskysely

Lauri Portaankorva, assistentti (Kesäseteli / Oulun kaupunki)

Nila Mannermaa, assistentti (Kesäseteli / Oulun kaupunki)

## Media

Oskari Koskinen, ilmakuvaus & videoeditointi

Kimmo Pihlajamaa, videokuvaus & käsiohjelmien koonti

Ari-Matti Huotari, neuvonantaja

Lauri Marjakangas, äänitys

Ansgar Frankenberg, kotisivun taitto



SÄVELTEN  
SIIVIN RY

VillaSalmenrannanKesakonsertit.fi